

VVD

**Verder bouwen aan
Harderwijk & Hierden**

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Een stad waar het fijn leven is	6
2.1	Waar je goed en betaalbaar kunt wonen	6
2.2	Waar we Harderwijk en Hierden groen en leefbaar houden.....	7
2.3	Waar vervoer van A naar B vlot gaat.....	8
2.4	Vol slimme en duurzame oplossingen	10
3	Een bloeiende lokale economie	14
3.1	Waar ondernemers de ruimte krijgen.....	14
3.2	Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt	15
3.3	Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden.....	16
3.4	Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan	17
3.5	Waar iedereen meedoet en integreert	18
4	Waardevol samenleven	22
4.1	Met liefdevolle zorg, dichtbij huis.....	22
4.2	Waar je fijn kunt opgroeien	23
4.3	Waar onderwijs een gelijke start biedt	25
4.4	Waar we gezond zijn, sporten en bewegen	26
5	Een veilige stad.....	30
5.1	Waar we veilig zijn en ons veilig voelen	30
5.2	Waar criminaliteit wordt aangepakt.....	31
6	Een gemeente die klaar staat voor de Harderwijkers en Hierdenaren	34
6.1	Waar het belang van de inwoners voorop staat	34
6.2	We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen	35
6.3	En we verstandig met ons geld omgaan.....	35

1 Inleiding

Beste Harderwijkers en Hierdenaren,

Wanneer je aan bewoners van Harderwijk en Hierden vraagt waar zij trots op zijn hoor je veelal; *‘De prachtige natuur, het water, de boulevard, de historische binnenstad en een fijne leefomgeving voor mijn kinderen’*. Ook is men trots op de rijke historie van onze Hanze gemeente, en de vernieuwingen die onze stad heeft ondergaan. Dat is te zien op het gebied van woningbouw, met succesvolle projecten als Harderweide en het Waterfront, de investeringen in nieuwe sportcentra en – velden, de festivals en de culturele initiatieven die door inwoners en verenigingen tot leven zijn gekomen. Een bruisende stad, met een breed aanbod van horeca, winkels en als kers op de taart een prachtige nieuwe boulevard.

Wij vinden het belangrijk dat je in Harderwijk en Hierden mag zijn wie je wilt zijn, ongeacht waar je vandaan komt, van wie je houdt of wat je geloofsovertuiging is. Waar ondernemers en inwoners de vrijheid hebben te kiezen hoe zij hun leven in willen richten zolang dit de ander niet beperkt in zijn of haar eigen vrijheid.

Corona heeft een grote impact gehad op ons, waardoor bepaalde trends en ontwikkelingen die er al waren zijn versneld. Daar zullen we een antwoord op moeten hebben. Als VVD willen we hierin net als afgelopen jaren onze verantwoordelijkheid nemen. Verandering is niet nieuw voor onze gemeente. Toen de visserij in Harderwijk hard werd getroffen door de komst van de Afsluitdijk, hebben gemeente, inwoners en ondernemers de handen ineen geslagen op zoek naar nieuwe kansen. Met succes is toen ingezet op bijvoorbeeld het toerisme.

De verandering nu zit hem in; *‘Hoe houden we Harderwijk en Hierden toekomstbestendig?’* Daarom zetten wij in op goede verbindingen met de Randstad, duurzame werkgelegenheid en toekomstbestendige bedrijventerreinen en winkelstraten. Waar wonen en werken samengaan en het onderwijs hierop aansluit. Waar we bewuster omgaan met de natuur, en duurzamer omgaan met ons energie en ons afval. Waar ruimte is voor sport en cultuur, en we gezondheid en het zorgen voor elkaar stimuleren. De begroting staat echter onder druk en dus zullen we keuzes moeten maken in waar we meer en minder in willen investeren.

Plannen maak je niet alleen: dat doe je als gemeente samen met inwoners, verenigingen en het bedrijfsleven. Alleen door in verbinding te blijven met elkaar, komen we samen verder. Het verkiezingsprogramma 2022–2026 is ons plan voor een Harderwijk en Hierden, waar iedereen zich thuis voelt.

Hartelijke groet,
Menno Doppenberg

Lijsttrekker VVD Harderwijk Hierden

2. Een stad waar het fijn leven is

2 Een stad waar het fijn leven is

2.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

Een huis is een thuis. De plek waar je je veilig en prettig wilt voelen. Daarom is het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden. Wij willen dat onze inwoners van Harderwijk en Hierden op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden. Een huis dat je kunt aanpassen aan de levensfase waarin je je bevindt. Maar de realiteit is anders. Op dit moment is de woningnood in Harderwijk en Hierden hoog. Als VVD Harderwijk–Hierden willen wij dat er meer betaalbare koopwoningen bijgebouwd worden en zetten we in op doorstroming om de wachtlijst voor een sociale huurwoning aan te pakken.

- ▶ Afgelopen jaren is er binnen onze gemeente al veel gebouwd. Het bouwen van betaalbare huur- en koopwoningen voor starters en jonge gezinnen wordt onze prioriteit. Wij willen dat er prioriteit wordt gelegd bij nieuwe woningen binnen het betaalbare segment, zodat iedereen in onze gemeente kan (blijven) wonen.
- ▶ Door te bouwen pakken we doorstroming aan bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen. Zo krijgen we voor elkaar dat ouderen die kleiner willen wonen, niet langer onnodig een eengezinswoning bezet houden en regelen we eerlijke toegang tot de huizenmarkt voor starters.
- ▶ De gemeente zet nog meer in op creatieve, nieuwe woonvormen zoals Flexwonen en kangoeroewoningen. Zo helpen we starters op weg en kunnen ouderen in een vertrouwde omgeving bij hun kinderen kunnen blijven wonen.
- ▶ Er zijn veel sociale huurwoningen bijgebouwd of staan in de planning om gerealiseerd te worden. Tegelijkertijd is er veel scheefhuur. De VVD wil eerst een onderzoek naar hoe we scheefhuur tegen kunnen gaan, zodat we niet enkel bijbouwen zonder het probleem van scheefhuur op te lossen. De VVD zet in op maximaal 30 procent sociale huur, om zo genoeg ruimte te houden voor het bouwen van bijvoorbeeld goedkope koopwoningen tot 158.000 euro.
- ▶ We zorgen voor tijdelijke huisvesting voor migranten met een verblijfsvergunning, maar zij hebben hierbij geen aparte voorrangspositie ten opzichte van andere doelgroepen.
- ▶ Om snel meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor kortere en soepeler procedures voor nieuwbouw. We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel, vrijetijdsbesteding en horeca. Zo zorgen we voor een prettige en leefbare stad. Ook doen we alles wat mogelijk is om speculatie tegen te gaan.
- ▶ We willen dat alle inwoners makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te vergroten of aan te passen. Regels uit

bestemmingsplannen zijn digitaal en actueel beschikbaar en vindbaar. We schaffen de welstandscommissie af.

- ▶ We zijn terughoudend met het verhogen van de belasting op de eigen woning (OZB).
- ▶ Het eendengebied langs de Parallelweg in Hierden biedt kansen voor de toekomst. We willen onderzoeken welke ontwikkelingen hier mogelijk zijn, bijvoorbeeld op het gebied van wonen, al dan niet gecombineerd met werken.
- ▶ Hoogbouw is essentieel om te kunnen voldoen aan de vraag naar nieuwe en betaalbare woningen. We gaan op zoek naar plekken waar dit kan, en gaan voor kwalitatief hoogwaardige hoogbouw met veel gebruik van verticaal groen en glas.

2.2 Waar we Harderwijk en Hierden groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een wijk waar we ons thuis voelen. Een wijk die groen, schoon en veilig is. Waar burens met elkaar een bijdrage leveren aan het onderhoud van de straat, maar ook het schoonhouden van de eigen tuin, balkon en straat. De gemeente stimuleert dat de wijk en buurt schoon blijven. Want als dat goed gebeurt, wordt de afvalstoffenheffing goedkoper.

- ▶ Natuur is belangrijk en verdient bescherming. Maar we realiseren ons dat ruimte schaars is. Daarom blijven we kritisch kijken wat haalbaar en realistisch natuurbeleid is, met een juiste balans tussen wonen, ondernemen en recreatie. Voor toeristen en inwoners blijft de natuur goed en gratis toegankelijk. Wij zijn zeer kritisch op plannen tot zonering van natuurbeheerders en provincie.
- ▶ We willen meer groene plekken met bomen en planten in de stad en haar wijken, hoe klein dan ook. Een stenen omgeving is al snel opgefleurd met vergroening, een struik of plantenbak. Zo zorgen we voor een omgeving die klimaatbestendiger en koeler is.
- ▶ Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. Initiatieven van bewoners en organisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen en onderhouden, worden van harte aangemoedigd.
- ▶ Meldingen die via de BuitenBeter app gedaan worden, worden binnen 24 uur beantwoord.
- ▶ Inwoners kunnen afval zo goedkoop mogelijk kwijt. Daarbij streven we zoveel naar hergebruik en recycling. Vanuit VANG (Van Afval Naar Grondstof) zetten we ons in voor een systeem waar afval zo veel mogelijk achteraf wordt gescheiden. Enkel glas, papier en GFT blijven we op de huidige wijze vooraf scheiden. Dat voorkomt een toename van containers en is bovendien goedkoper. Om overlast van ratten en ander ongedierte te voorkomen, zijn we voorstander van ondergrondse afvalcontainers.

- ▶ Hondenpoep, zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast worden aangepakt en vernielingen snel hersteld. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk verhaald op de veroorzaker.
- ▶ De hondenbelasting vinden wij geen eerlijke belasting, daarom schaffen we deze af.
- ▶ Het is oneerlijk dat een klein huishouden evenveel afvalstoffenheffing betaalt als een groot huishouden. Door te kiezen voor een systeem waar per kilo wordt betaald, wordt gekozen voor een eerlijk systeem waarbij de vervuiler betaalt.
- ▶ We willen een goed werkend en betaalbaar riool. We vinden het normaal dat iedereen die hiervan gebruik maakt bijdraagt aan de kosten. Of je nu een huis huurt of een huis bezit: de rioolheffing mag niet duurder dan nodig zijn.
- ▶ De gemeente zoekt de samenwerking op met waterschappen om wateroverlast te helpen verminderen en maatregelen te nemen om gevolgen van hitte en droogte op te vangen. Zowel bij bouwplannen, als weg- en natuuronderhoud wordt rekening gehouden met bodem en waterbeheer: beter vasthouden van water, tegengaan van verspilling en stimuleren van het hergebruik van water.
- ▶ Bij het aanleggen van een nieuw rioolstelsel scheidt de gemeente regenwater van huishoudelijk afvalwater. Zo stimuleren we hergebruik van water en gebruiken we minder. Ook het afkoppelen van regenwaterafvoer wordt gestimuleerd.
- ▶ Niet alleen voor mensen, maar ook voor dieren dient Harderwijk een prettige stad te zijn. We spannen ons er daarom voor in om het leefklimaat van dieren zo goed mogelijk te maken. Dat betekent groen en ruimte voor dieren en veilige uitlaatplekken.

2.3 Waar vervoer van A naar B vlot gaat

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. We gaan naar werk, bij vrienden en familie op bezoek of wandelen een rondje in onze buurt om de hond uit te laten. Hoe we ons ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. Dat de doorstroming goed is, je niet ergens in de file staat om de stad uit te komen en je te laat bent bij je afspraak. Het is bovenal belangrijk dat verkeerssituaties veilig zijn voor voetganger, fiets en auto.

- ▶ De A28 blijft de belangrijkste vervoersader richting de Randstad en Zwolle. Toch zien we dat er dagelijks veel files ontstaan. Wij zetten in op een verbreding van de A28 om de doorstroming te verbeteren en willen hiervoor in gesprek met Rijkswaterstaat om te weten wat de mogelijkheden zijn.
- ▶ Het is belangrijk dat onze reistijd niet langer is dan nodig. Daarom werken we aan goede doorstroming van het verkeer voor fiets, auto en ov. Door verschillende vormen van vervoer beter op elkaar aan te sluiten, komen we

sneller aan op onze bestemming. Zo voorkomen we onnodige uitstoot door file.

- ▶ Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. We richten onze straten en wijken, in het bijzonder in de buurt van scholen en sportclubs, veilig in. Dat doen we in samenwerking met politiediensten, ouders en buurtbewoners.
- ▶ In veel plekken in de stad is het lastig om dichtbij huis te parkeren. Door te kijken naar een juiste balans tussen woongenot en groen, kijken wij hoe we voldoende parkeergelegenheid kunnen realiseren. Een auto is tenslotte vaak geen keuze, maar hoognodig om op werk te komen of te kunnen mantelzorgen. Bij nieuwbouw streven we naar parkeren op eigen terrein.
- ▶ Of het nu met een 'gewone' fiets, een elektrische fiets of een ander nieuw vervoersmiddel is: onze inwoners kunnen zich prettig en veilig door Harderwijk en Hierden bewegen. Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan. Bij ov-knooppunten plaatsen we voldoende stallingen.
- ▶ Het is belangrijk dat het openbaar vervoer van goede kwaliteit is, met een goede verbinding tussen stad en regio. Daarin zien we de voordelen van innovatieve en kostenefficiënte vormen van openbaar vervoer, zoals snelbussen, mobility as a service en deelscooters. Bij aanbestedingen houden we daarom altijd ruimte in de afspraken voor nieuwere, slimmere en goedkopere alternatieven.
- ▶ Het openbaar vervoer en voorzieningen, zoals de belbus en regiotaxi, zijn goed toegankelijk. Met name voor ouderen en mindervaliden.
- ▶ Als onderdeel van een goede OV verbinding met de Randstad is een Intercitystop noodzakelijk. Ondanks de extra stoptreinen die afgelopen jaren zijn toegevoegd, blijven we ons hiervoor inzetten.
- ▶ Op dit moment zijn de OV verbindingen richting Lelystad beperkt en willen wij onderzoeken hoe dit kan worden verbeterd, waarmee we ook de wegen ontlasten.
- ▶ Er moet opnieuw gekeken worden naar de parkeernormen. Door per initiatief te kijken naar een realistische parkeernorm op basis van de doelgroep waarvoor gebouwd wordt, stoppen we met het generaliseren van de parkeernorm.
- ▶ Het is voor veel bezoekers onduidelijk waar de eerste twee uur gratis geparkeerd kan worden. Wat ons betreft wordt op alle parkeerterreinen in en om het centrum de eerste twee uur gratis parkeren doorgevoerd.
- ▶ De opbrengsten van parkeervergunningen en parkeerkosten worden gebruikt voor een goede bereikbaarheid van de stad. Niet om andere kostenposten te dekken.
- ▶ De gemeente communiceert tijdig en duidelijk naar inwoners over onderhoud aan wegen en wegafsluitingen. Daarbij geldt dat we onderhoud zoveel mogelijk in één keer proberen te doen, om overlast te beperken. Daarbij is helder wat de alternatieve route is. Zo voorkomen we 'zoekverkeer'.

- ▶ Het is prettig als je kan parkeren in de omgeving van je eigen woning. We willen onderzoeken hoe voorkomen kan worden dat buurten overlast hebben van geparkeerde auto's die elders horen.
- ▶ Wat ons betreft blijven de tarieven van de parkeervergunningen laag. Dit betekent dat ze komende jaren niet meer stijgen dan de jaarlijkse inflatiecorrectie.

2.4 Vol slimme en duurzame oplossingen

Harderwijk en Hierden moeten verduurzamen. Huizen gaan van het gas af, zonneparken en windmolens verschijnen in ons landschap. Dat zijn flinke veranderingen, die om verstandige keuzes en draagvlak vragen. Duurzaamheid biedt kansen voor economische groei en een fijne en leefbare stad, maar wel op een betaalbare manier voor gewone gezinnen en ondernemers. Door dit op een slimme manier aan te pakken, kunnen we ons leven zoveel mogelijk blijven leiden zoals we zelf willen en blijft onze stad prettig om te wonen.

- ▶ De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen voor het stimuleren van innovatie en werkgelegenheid. De gemeente voert actief beleid om deze nieuwe sectoren te steunen. Wanneer het effectief bijdraagt aan de lokale economie en het milieu, kopen we onze producten en diensten duurzaam en circulair in.
- ▶ Wij ondersteunen het streven naar een energieneutraal Harderwijk en Hierden in 2050. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit bereiken. Daarbij stimuleren we milieubewust ondernemen, met een grote rol voor de lokale opwekking van duurzame energie.
- ▶ We maken per wijk een plan voor de verduurzaming van bestaande woningen en bouwprojecten. Samen met bewoners en gebouweigenaren kijken we naar de beste oplossing. De totale woonlasten mogen hierbij niet stijgen.
- ▶ Voordat een wijk overgaat op een andere energievoorziening dan gas, zorgen we ervoor dat inwoners een betaalbaar alternatief aangeboden krijgen. Denk bijvoorbeeld aan slimme energienetwerken, waarbij huishoudens overtollige duurzame energie onderling kunnen delen. Het gasnetwerk behouden we voor de toekomst, wanneer waterstof of groen gas toegankelijk zijn.
- ▶ We maken het zo gemakkelijk mogelijk om zonnecellen en laadpalen aan te vragen, door procedures simpeler te maken. Zo stimuleren we duurzame energie.
- ▶ Bij duurzame projecten zoeken we de samenwerking op met lokale partners als ENDURA en commerciële partijen. Voor de financiering van duurzame projecten zoeken we in eerste instantie naar een marktpartij die dit wil doen en is het niet wenselijk dat de gemeente als bank optreedt.
- ▶ Onze natuur draagt bij aan ons welzijn. Daarom blijven we ons inspannen voor

herstel en behoud van de natuur, realistisch natuurbeleid en de versterking van biodiversiteit in Nederland. Dat is ook van belang voor onze economie.

- ▶ We zijn voorstander van zonne-energie, maar het mag het landschap in het buitengebied niet vervuilen. Wij zijn tegen het plaatsen van zonnenvelden in het buitengebied van Hierden. In plaats daarvan zetten we in op het optimaliseren van zonnepanelen binnen stedelijk gebied en innovatie voor efficiëntere opwekking.
- ▶ Komende periode willen wij een pilot, waarbij we op zoek gaan naar Bouwen mogelijkheden om bedrijfsgebouwen of woningen circulair te kunnen realiseren. Bouwen vanuit waarde i.p.v. productiekosten.

3. Een bloeiende lokale economie

3 Een bloeiende lokale economie

3.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de gemeente. De coronacrisis heeft onze lokale bedrijven en ondernemers echter hard geraakt. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug. Daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve technieken voor de toekomst.

- ▶ Door ondernemers de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen. Zo zijn wij voorstander van een regelvrije binnenstad, waarbij met flexibele bestemmingsplannen ondernemers de ruimte krijgen om met creatieve invullingen te komen.
- ▶ Toekomstbestendige bedrijventerreinen zorgen voor toekomstbestendige banen. We willen in gemeente Harderwijk een bedrijventerreinenstrategie ontwikkelen, die per bedrijventerrein kijkt waar de kansen en verbeterpunten liggen op het gebied van innovatie, werkgelegenheid en duurzaamheid. Ook kijken we hierbij naar uitbreidingsmogelijkheden.
- ▶ We willen het industrieterrein Overveld herontwikkelen naar wonen of multifunctioneel gebied en onderzoeken hoe we de bedrijven op dit terrein kunnen verplaatsen naar een andere plek.
- ▶ De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers binnen de mogelijkheden van de wet.
- ▶ Waar mogelijk, versterken we het ondernemersloket van de gemeente Harderwijk. Indien nodig nemen we extra accountmanagers aan om de dienstverlening aan ondernemers en organisaties te verbeteren.
- ▶ We richten ook één loket in voor organisatoren en verenigingen die evenementen organiseren, zoals Koningsdag of een braderie. Er is sprake van een uitnodigend evenementenbeleid, waarbij het loket actief en oplossingsgericht meedenkt en waar je terecht kunt als er iets misgaat. De verwerkingstijd voor vergunningen is zo kort mogelijk.
- ▶ Ondernemers krijgen van de gemeente maximaal één aanslag per jaar waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- ▶ Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. Zelf kunnen zij het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat, ook op zondag. Wat de VVD Harderwijk–Hierden betreft, blijven wij kiezen voor de Harderwijker oplossing. Dit betekent dat er geen limiet komt op het aantal

mogelijke koopzondagen, maar laten we het aan de ondernemer om te bepalen wanneer zij hun winkel open doen.

- ▶ Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. Voor een klein terras schaffen we de vergunning af wanneer maar plek is voor maximaal 6 tafels. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor afstemming met hun directe omgeving.
- ▶ Waar het kan, verlengen we vergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels of een meldingsplicht.
- ▶ We blijven ons net als afgelopen periode inzetten voor de versterking van de succesvolle markt in de wijk Drielanden. Indien mogelijk en gewenst kijken wij ook naar andere plekken waar de realisatie van een markt uitvoerbaar is.

3.2 Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt

Onze lokale ondernemers werken iedere dag hard aan een levendige en aantrekkelijke winkelstraat. Door in leegstaande gebouwen wonen, werken, detailhandel en horeca te vermengen, creëren we een bloeiende lokale economie. Een stad komt pas echt tot leven als de binnenstad bruist. Met een veilig en aantrekkelijk centrum, trekken we bezoekers aan van buiten en zorgen we voor een prettige stad, die klaar is voor de toekomst.

- ▶ We stimuleren winkelen in onze eigen winkelgebieden, zowel fysiek als digitaal. Aantrekkelijke, veilige en bruisende gebieden zorgen voor een levendige winkelstraat vol met lokale ondernemers. Daar kan geen grote webshop tegenop.
- ▶ Ondernemen werkt het beste in een veilige en aantrekkelijke omgeving. Dat is fijn voor onze inwoners en trekt bezoekers aan van buitenaf. We zijn een groot voorstander van een ondernemers- of investeringsfonds, mits daar voldoende draagvlak voor is. De gemeente kan hierin een faciliterende/uitvoerende rol in nemen.
- ▶ Creativiteit bij ondernemers moeten we als gemeente omarmen. Dit betekent dat we met een open blik nieuwe initiatieven bekijken en faciliteren waar mogen. Hierbij kan de samenwerking opgezocht worden met bijvoorbeeld 'Heerlijk Harderwijk'.
- ▶ We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Ook verruimen we vestigingsmogelijkheden, door het opstellen van ruime/flexibele bestemmingsplannen. Een klein kernwinkelgebied gecombineerd met flexibiliteit zorgt voor een toekomstbestendig centrum. Zo maken we de stad prettig en leefbaar.
- ▶ De ontwikkeling van de commerciële plint bij het Waterfront vraagt om een

aansprekende invulling met een versterkend effect op de boulevard en de binnenstad. We zijn bij deze ontwikkeling er voorstander van een onderscheidend element toe te voegen zichtbaar vanaf stad en water. We willen daarom onderzoeken of een reuzenrad op deze plek gerealiseerd kan worden.

- ▶ De strikte scheiding tussen horeca en detailhandel is niet meer van deze tijd. Wij willen dat horecabedrijven hun producten kunnen verkopen aan hun gasten en dat ook winkeliers hun klanten als gast kunnen ontvangen.
- ▶ Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie en het positioneren van Harderwijk als Hanzestad draagt hieraan bij. Daarom willen wij dat de gemeente dit stimuleert met stadspromotie.
- ▶ Recreative ondernemers mogen uitbreiden zolang zij rekening houden met de natuur, tenzij er te weinig ruimte voor vrije recreatie overblijft.
- ▶ De toeristenbelasting is zo laag mogelijk. Met de inkomsten verbeteren we de kwaliteit van recreatie en toerisme.
- ▶ Goede plekken om fietsen te parkeren zijn belangrijk voor het comfort en de aanblik van de stad. Daarom creëren we aan de randen van het centrum ruime fietsparkeerplaatsen, waar mogelijk overdekt.
- ▶ We hebben een prachtige boulevard en havens waar veel passanten met hun boot aanmeren. Havengelden zijn kostendekkend en we gebruiken deze inkomsten om waar kan onze boulevard en havens te verbeteren.
- ▶ We onderzoeken waar het mogelijk is gelegenheid te creëren om meer boten aan te leggen.
- ▶ De stadscamping was een groot succes. We gaan op zoek naar een nieuwe locatie voor dit mooie initiatief.
- ▶ We onderzoeken hoe we looproutes in de stad kunnen optimaliseren zodat de routes van bijvoorbeeld de Markt richting de Boulevard duidelijker en bekender zijn bij bezoekers en de doorstroming wordt geoptimaliseerd.
- ▶ Verbetering met betrekking tot laden en lossen in de binnenstad is noodzakelijk. Om dit te realiseren werken we aan efficiënte, duurzame en veilige oplossingen waar winkeliers, leveranciers en bewoners baat bij hebben.

3.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

Wij zien cultuur als een rijkdom voor de geest en een middel om mensen met elkaar te verbinden. Een verbinding met het mooie Harderwijk vanuit de geschiedenis en toekomst en een verbinding tussen de verschillende culturen die Harderwijk rijk is. Door middel van culturele activiteiten kunnen mensen onder andere nieuwe dingen leren, een zinvolle tijdsbesteding ervaren, elkaar ontmoeten en begrip krijgen voor andere standpunten

- ▶ In onze stad worden leuke evenementen georganiseerd en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden. Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten ons erfgoed, zowel bij onze bezoekers als onze inwoners. Dat draagt bij aan onze Nederlandse identiteit.
- ▶ Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorg dragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel.
- ▶ Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Daarbij horen ook cultuurhistorische evenementen, zoals de Sinterklaasintocht, Aaltjesdagen, de Monumentendag en ons Hanze-verleden.
- ▶ We willen het geld op cultuur zo effectief mogelijk inzetten. Zo bereiken we zoveel mogelijk inwoners. Van culturele instellingen verwachten we dat ze verantwoordelijkheid afleggen over hoe zij belastinggeld besteden, waarbij wij kritisch kijken naar de verhouding tussen de posten overhead en het bedrag wat direct aan de activiteit wordt besteed.
- ▶ We zien Stad Als Podium als de regisseur voor een aantrekkelijk cultureel aanbod met zowel binnen- als buitenactiviteiten.
- ▶ We zijn een voorstander van een binnenpodium voor een divers binnenaanbod. Indien er plannen gemaakt wordt over een volwaardig theater, is het voor ons belangrijk dat er een marktpartij is die het theater exploiteert. De rol van de gemeente is om randvoorwaarden te creëren die het voor een marktpartij aantrekkelijk maakt om een theater op te starten.
- ▶ We zijn enthousiast over initiatieven die de diversiteit van Harderwijk en Hierden onderstrepen, zoals het Festival Kleurrijk Harderwijk, de open dagen van de moskee en de Pasar Malam.
- ▶ Wanneer cultuurorganisaties in goede verbinding staan met de ondernemers, dan versterkt dat elkaars kracht.

3.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

Werk is van groot belang voor de mens en de samenleving. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst en het heden van onze samenleving.

- ▶ We willen dat zoveel mogelijk mensen in Harderwijk en Hierden aan het werk gaan. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en

mogelijkheden en hoe dit aansluit op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar passend werk en leerwerkplekken.

- ▶ Het onderwijs en het bedrijfsleven werken nauw samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met zijn opleiding.
- ▶ De gemeente Harderwijk/Hierden gaat onderzoeken waar op de arbeidsmarkt knelpunten liggen als het gaat om personeelstekorten of juist personeelsoverschotten. Dit om nu de juiste richting te kiezen in beleid, zodat in de toekomst vraag en aanbod zo goed mogelijk op elkaar aansluiten.
- ▶ Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving. Dit kan ook zijn in de vorm van vrijwilligerswerk.
- ▶ Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je binnen de Harderwijkse mogelijkheden vooruit gaat in inkomen. Regels die dit in de weg staan schaffen we af. Zo voorkomen we nieuwe armoedevallen. Financiële regelingen worden geleidelijk afgebouwd.
- ▶ Wie minder bijdraagt kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je bijstand ontvangt, maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verlies je je uitkering. Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn, kunnen als tegenprestatie verplicht worden op onderdelen te werken aan inburgering en integratie.
- ▶ De afgelopen jaren zijn te veel inwoners onterecht tot fraudeur bestempeld. Fraude is en blijft diefstal, maar het maken van een foutje maakt je nog niet direct fraudeur. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude moet uiteindelijk tot stand komen door mensenwerk, niet door een computer.
- ▶ Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan. Zo zorgen we voor ademruimte.
- ▶ Inwoners die zelf de regie willen nemen over een terugkeer in het arbeidsproces krijgen ruimte en ondersteuning van de gemeente. Wie dit zelf niet kan, wordt actief begeleid naar passend werk of een tegenprestatie.

3.5 Waar iedereen meedoet en integreert

We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers enkel hun eigen verantwoordelijkheid is. Je bent echter niet zelfredzaam in een land dat in elk opzicht anders is dan waar je vandaan komt. Hierdoor kunnen vrijheden waar eeuwenlang voor gevochten is onder druk komen staan, met parallelle samenlevingen als mogelijk resultaat. Van nieuwkomers verwachten we dat ze in ruil

voor de geboden gastvrijheid bijdragen aan onze samenleving. Door de Nederlandse taal te leren en je te verdiepen in onze normen en waarden, kun je sneller aan het werk. Daarbij bieden we goede begeleiding. Een goed integratietraject moet er toe leiden dat nieuwkomers sociaaleconomisch en sociaal cultureel meedoen.

- ▶ Wanneer de bestuursovereenkomst eindigt in 2026 zijn we er voorstander van het stokje over te dragen aan een andere gemeente, en het AZC in Harderwijk te sluiten. We willen van tevoren plannen maken wat we gaan doen met de vrij te komen ruimte op het AZC terrein. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld huisvesting van jongeren.
- ▶ We sluiten niemand uit. Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en geïntegreerd zijn in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt. We zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen.
- ▶ Jonge kinderen van ouders die inburgeren gaan verplicht naar een peuterspeelzaal om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ouders bij taalonderwijs voor jonge kinderen.
- ▶ Bij de inburgering besteden we meer aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTI-rechten, antisemitisme en de vrijheid van godsdienst.
- ▶ Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente ondersteunt hen niet met hulp en verleent geen opvang. Hetzelfde geldt voor organisaties die illegalen helpen.
- ▶ We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen. Dat betekent dat we geen subsidies verstrekken aan organisaties die dat juist niet doen, bijvoorbeeld omdat ze gericht zijn op behoud van de eigen cultuur of omdat ze democratische waarden ondermijnen. We leiden ambtenaren actief op om huwelijksdwang te herkennen.
- ▶ Wij ondersteunen het project 'Wie ben je?, Wat kun je? Wat heb je nodig?', een aanpak waarin intensiever taalonderwijs gevolgd kan worden in combinatie met toeleiding naar werk.
- ▶ Voor een succesvolle inburgering zijn ketenafspraken met relevante partners als taalscholen, COA en werk integratie partijen belangrijk. De gemeente creëert de voorwaarden, waarin de ketenafspraken kunnen worden gemaakt.
- ▶ Er moet aandacht zijn voor trauma's die nieuwkomers kunnen hebben meegemaakt in het land van herkomst en daar moet een passende oplossing worden gevonden door welzijns- en/of zorgaanbieders.
- ▶ We nemen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid voor de opvang van asielzoekers tot 2026. In ruil voor onze gastvrijheid, verwachten wij dat asielzoekers zich correct gedragen en zich optimaal inzetten door hun

inburgeringstraject op een goede manier in te vullen. Bij het misbruiken van deze gastvrijheid in de vorm van niet sociaal of crimineel gedrag, zullen wij daar binnen de mogelijkheden van de wet op handhaven.

4. Waardevol samenleven

4 Waardevol samenleven

4.1 Met liefdevolle zorg, dichtbij huis

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede zorg, waarin onze inwoners centraal staan. Een zorg die gericht is op het concept van Positieve Gezondheid, waarin betekenisvol leven centraal staat. Met hulp die dichtbij huis wordt georganiseerd. Dit vanuit een netwerkgedachte, waarbij aanbieders van zorg goed met elkaar samenwerken. Eigen kracht wordt hierin gezien als ‘samenkracht’, zodat het weinig aanpassing vraagt in ons dagelijks leven. Dit maakt dat je in je eigen buurt goed oud kunt worden en prettig kunt blijven leven.

- ▶ Mensen blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen woning wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen, waar je goed oud kunt worden. Te denken valt aan levensloopbestendige woningen en woonvormen, waar ouderen bij elkaar kunnen wonen, zoals een Knarrenhof. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen.
- ▶ Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen. Daarom gaan we in gesprek met woningbouwcorporaties om bestaande woningen voor deze doelgroepen aan te passen en te investeren in de bouw van nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een beperking.
- ▶ Wanneer zorg nodig is, dan moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoe lang dit mag duren. Als thuis wonen niet langer gaat, vinden we dat er binnen 3 weken opvang beschikbaar moet zijn. Thuiszorg wordt binnen 1 week geregeld.
- ▶ We vragen inwoners om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen. Dat is goed mogelijk met een integraal persoonsgebonden budget (i-pgb).
- ▶ We ontzorgen onze mantelzorgers. We informeren mantelzorgers actief dat zij gebruik kunnen maken van het Servicepunt Mantelzorg van ‘ZorgDat’ en dat ze in aanmerking kunnen komen voor de mantelzorgwaardering.
- ▶ Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig en in de eigen wijk hulp te krijgen. Huisartsenpraktijken, de GGZ, de verslavingszorg en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol. Zo zorgen we voor basisondersteuning in het dagelijks leven.
- ▶ Als volwassen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, helpen wij hen daarheen op weg. Hiervoor kunnen mensen terecht bij praktijkondersteuners bij de huisarts en sociale wijkteams. Zij wijzen hen door naar de juiste ondersteuning.

- ▶ We vinden het belangrijk om vermijdbare aandoeningen te voorkomen. Het gesloten 'Preventieakkoord Harderwijk' vinden wij een goede stap en wij zullen ook toezien dat het akkoord wordt uitgevoerd.
- ▶ We vinden het belangrijk dat de zorg binnen het sociaal domein (Wmo en Jeugdzorg) toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed is en blijft, met passende tarieven met een voldoende breed zorgaanbod geboden door ook lokaal en regionaal gevestigde kleinere zorgaanbieders
- ▶ We hechten veel waarde aan het geven van maatwerk aan inwoners die meerdere problemen tegelijkertijd hebben. Een manier om dit makkelijker te maken is de 'Doorbraak Methode' van het Instituut Publieke Waarde. We willen deze methode ook in Harderwijk invoeren.
- ▶ Een sterke sociale basis speelt een belangrijke rol bij gezond en vitaal oud worden. De meeste ouderen zorgen er zelf voor dat zij vitaal blijven en leven en actief meedoen in de maatschappij. Toch kan een steuntje in de rug welkom zijn. De gemeente heeft hier een belangrijke taak als het gaat om het organiseren van ondersteuning, goede dagbesteding, regelen van vervoer en ontmoetingsplekken.
- ▶ Wij geloven in de kracht van het wijkgericht werken. Daarom willen wij van iedere wijk een foto maken van de demografie, de samenstelling van het woningaanbod, de manier waarop de huisartsenzorg, maatschappelijke zorg aanbieders, eerstelijnsaanbieders zijn georganiseerd en de aandachtspunten per wijk als het gaat om preventie, hulpvraag en sociale cohesie. Op die manier kunnen we per wijk een plan maken en de juiste interventies toepassen.

4.2 Waar je fijn kunt opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door te zorgen dat in Harderwijk en Hierden kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en er jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dichtbij huis als mogelijk, zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig stickers plakken: niet iedereen die anders is, heeft daar hulp bij nodig. Normaliseren noemen we dat. Echter, nog niet alles in de jeugdzorg verloopt even goed. Er zijn flinke wachtlijsten voor hulp en dat moet zo snel mogelijk worden opgelost.

- ▶ Als het gaat om jeugdzorg, willen wij een beter inzicht in de Harderwijkse situatie. Het is essentieel onze verbeterplannen te baseren op concrete actuele cijfers.
- ▶ Er komt een scherpere afbakening van wat we scharen onder jeugdzorg. Nog te

vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief.

- ▶ Opgroeien gaat nu eenmaal niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen.
- ▶ Wanneer hulp wel nodig is, focussen we ons op normaliseren. We plakken niet onnodig stickers en maken het niet zwaarder dan nodig. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen.
- ▶ Het voorkomen van hulp, preventie, is erg belangrijk. Zo voorkomen we dat we zwaardere hulp moeten bieden. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Naast de verzorgers hebben sociale wijkteams, partners als 'ZorgDat' en 'GA! Harderwijk', CJG, huisartsen, scholen en sportclubs hierin een belangrijke rol. Met hen gaan we in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt.
- ▶ We zien dat ook Harderwijk en Hierden voor stevige uitdagingen staan als het gaat om jeugdzorg. We pakken de wachtlijsten aan. Als kinderen extra hulp nodig hebben, moet dat mogelijk zijn zonder dat zij maandenlang moeten wachten. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg.
- ▶ Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden. Bij multiproblematiek in een gezin, krijgt het gezin een regisseur toegewezen, die onafhankelijk is van hulporganisaties. Dit zorgt ervoor dat problemen tijdig gesignaleerd kunnen worden, hetgeen ten eerste leidt tot effectievere en betere hulp en ten tweede voorkomt dat kosten uit de hand lopen.
- ▶ De problemen van de kinderen kunnen mogelijk te maken hebben met schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Door niet alleen naar het kind te kijken, maar naar het gehele gezin kunnen de kinderen beter en effectiever geholpen worden.
- ▶ We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals bij de huisarts. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
- ▶ Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid extra onderstreept. Door met scholen en sportverenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen.
- ▶ Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van kindermishandeling, moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.
- ▶ Als het gaat om inkoop van zorg, gaat onze voorkeur uit naar regionale samenwerkingen, uiteraard waar dit aantoonbaar voldoende voordeel oplevert.

4.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Bij goed onderwijs heeft de hele samenleving profijt.

- ▶ Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn. Schoolbesturen zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de gemeente is gesprekspartner. Als de kwaliteit van lesgeven onder druk staat, biedt de gemeente ondersteuning. Die rol pakt de gemeente ook als het gaat om het voorkomen van thuiszitters in het onderwijs.
- ▶ We vinden het belangrijk dat je zo vrij mogelijk kunt kiezen naar welke school je kind gaat. De gemeente controleert daarom of scholen zich aan de wet houden: ouders kunnen hun kinderen bij meerdere scholen aanmelden, vanaf 3 jaar oud. We zijn tegen lotingsystemen of postcodebeleid.
- ▶ Wij vinden het belangrijk dat er in Harderwijk en Hierden voldoende ruimte is op kinderopvanglocaties. We stimuleren de juiste hoeveelheid locaties in de eigen wijk, om lange wachtlijsten te voorkomen. De wijk Drielanden is een voorbeeld van een wijk waarin uitbreiding wellicht wenselijk is.
- ▶ Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal)achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijven.
- ▶ School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van radicalisering, loverboys en huiselijk geweld. De overheid grijpt in als de vrijheid van onderwijs wordt misbruikt.
- ▶ Scholen in Harderwijk en Hierden moeten een gezonde omgeving zijn voor kinderen. We zijn daarom scherp op zaken als goede ventilatie en duurzame oplossingen in schoolgebouwen en het aanbieden van gezonde keuzes als het gaat om voeding in kantines etc.
- ▶ School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, op het gebied van muziek, sport en cultuur. School- en sportgebouwen kunnen voor verschillende doelgroepen worden gebruikt.
- ▶ De brede school zorgt voor een groot aanbod aan naschoolse activiteiten en is een groot succes in Drielanden en Stadsweiden. We zijn er voorstander van om

dit principe uit te breiden naar andere wijken.

- ▶ Het is van belang dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld (de uitbreiding van) 'Kiss&Ride' stroken en de veiligheid van parkeerplaatsen. Schoolbesturen, ouders en kinderen weten zelf het beste wat er beter kan op het gebied van verkeersveiligheid rondom de school, zij beschikken daarom zelf over een jaarlijks budget om verbeteringen mee aan te brengen.
- ▶ Om hoger opgeleiden een plaats te bieden in Harderwijk en tegelijkertijd mogelijkheden te creëren voor het bedrijfsleven of de zorg willen we inzetten op een dependance van een HBO opleiding, die aansluit op een sector die goed vertegenwoordigd is in de stad, zoals zorg, techniek of toerisme.
- ▶ De overgang tussen schoolniveaus moet zo gemakkelijk mogelijk gemaakt worden. Bijvoorbeeld de stap van VMBO naar MBO moet soepel kunnen gaan, wanneer een leerling dat wil en kan. Wij ondersteunen het principe van de 'onderwijsboulevard' aan het Westeinde (waar diverse niveaus dicht bij elkaar gevestigd zijn) dan ook van harte.
- ▶ Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. In onze stad zetten we ons actief in voor het sluiten van afspraken die pesten tegengaan en zullen voorkomen: het 'anti-pestent-pact'.

4.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Door te sporten zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu onze samenleving steeds ouder wordt, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. 'GA! Harderwijk' heeft hier een centrale rol in om van Harderwijk de actiefste stad van Nederland te maken. 'GA! Harderwijk' werkt samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen, zodat zoveel mogelijk inwoners van jong tot oud kunnen sporten.

- ▶ Sporten is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch om sport in te zetten als hulpmiddel voor onze inwoners met wie het minder goed gaat. Daarom willen we dat sportclubs, het onderwijs, maatschappelijke organisaties en zorginstellingen nauw met elkaar samenwerken, zodat zij problemen op tijd signaleren.

- ▶ We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten. Wanneer een sportveld plaats moet maken voor iets anders, willen we dat deze ruimte op een andere plek wordt gecompenseerd.
- ▶ Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken.
- ▶ Onze gemeente heeft een unieke positie aan het water. We willen dat inwoners hier, op een veilige manier, optimaal van kunnen genieten. Ontwikkelingen op het gebied van watersport moedigen wij dan ook van harte aan, uiteraard met oog voor de natuur.
- ▶ Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. De coaches van 'GA! Harderwijk' kunnen hierbij helpen.
- ▶ Sport is toegankelijk voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast subsidiebedrag aan deze groep inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we bijvoorbeeld voor wandelroutes met voldoende rustmogelijkheden en denken wij mee met sportverenigingen die het sporten van mensen met een beperking mogelijk willen maken.
- ▶ Sporten kan een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen.
- ▶ Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten.
- ▶ Sportevenementen zijn een manier om Harderwijk op de kaart te zetten, te verbinden en mensen in beweging te krijgen. Daarom blijven we in actief in gesprek met organisaties van grotere sportevenementen om dit voor elkaar te krijgen.
- ▶ Omdat het altijd een uitdaging is voor sportverenigingen om financieel duurzaam gezond te zijn, wordt de huur van de sportaccommodaties enkel verhoogd worden met de wettelijke indexering.
- ▶ We onderzoeken of publiek toegankelijke sportvelden, in de avond verlicht kunnen worden, bijvoorbeeld door middel van een drukknop. Dit geeft jongeren een plek om zich ook 's avonds te vermaken. .
- ▶ Op dit moment wordt gebouwd aan een nieuw en energieneutraal zwembad de Sypel. Hierbij vinden wij het belangrijk dat bij ingebruikname voldoende ruimte is voor medisch zwemmen, aquasport en willen we een oplossing voor de lange wachtlijsten voor zwemles.

5. Een veilige stad

5 Een veilige stad

5.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Harderwijk en Hierden veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Dat de stad niet alleen veilig is, maar iedereen zich ook veilig voelt. Maar veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

- ▶ Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. Ook overige hulpdiensten zijn goed bereikbaar en benaderbaar. Op dit moment is het voor de brandweer niet mogelijk om binnen de gestelde opkomsttijd in Drielanden en de hoogbouw in Wittehaven te zijn. We willen dit mogelijk maken. Preventie is daarbij belangrijk, maar geen vervanging voor het werk van de hulpdiensten.
- ▶ In onze stad moet iedereen zichzelf kunnen zijn. We zijn regenbooggemeente en dat is niet alleen een titel, daar geven we ook uiting aan in doen en laten en in beleid. Binnen de gemeentelijke organisatie is iemand die zich hier specifiek mee bezig houdt.
- ▶ Discriminatie en geweld in het bijzonder ook tegen LHBTI'ers pakken we keihard aan en zorgen we ervoor dat het doen van aangifte zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt.
- ▶ Een app is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langs komt.
- ▶ De politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn zichtbaar op straat en in wijken. Extra boa's vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden kleine criminaliteit. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die de overlast veroorzaken.
- ▶ Woninginbraken hebben een grote impact op iemands veiligheidsgevoel. Wanneer wij signalen krijgen dat er een toename is in het aantal woninginbraken, zetten wij in op een wijkgerichte aanpak, zoals tijdelijk cameratoezicht.
- ▶ We blijven waken voor voldoende politie inzet rond het AZC.
- ▶ Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wijkagenten die de buurt goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. De gemeente stimuleert de oprichting van buurtpreventieverenigingen en WhatsApp-groepen. Inwoners en

wijkagenten werken daarbij samen.

- ▶ We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen. Wie dit wel doet pakken we hard aan.
- ▶ Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals 'Keurmerk Veilig Wonen' en 'Keurmerk Veilig Ondernemen' helpen inwoners en ondernemers bij hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken.
- ▶ Internetfraude is een groeiend probleem, voornamelijk bij ouderen. Wij willen hen daar tegen wapenen door middel van het geven van goede voorlichting.
- ▶ Overlast gevende jeugd pakken we aan en we gaan met hen in gesprek. We zorgen dat ook zij een plek hebben om samen te komen en elkaar te ontmoeten, waarbij andere bewoners van Harderwijk en Hierden hier geen hinder van ondervinden. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een JOP (jongeren ontmoetingsplaats).
- ▶ Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.

5.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt

Mensen worden niet geboren als crimineel maar crimineel gedrag wordt vaak veroorzaakt door persoonlijke omstandigheden, verkeerde vrienden of een onveilige omgeving. Het is daarom belangrijk dat we in Harderwijk en Hierden bij de aanpak van criminaliteit kiezen voor de juiste balans tussen repressie en preventie.

- ▶ Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit.
- ▶ Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt worden voor het faciliteren van criminele activiteiten.
- ▶ Onze boa's verdienen de juiste middelen om voor onze veiligheid te zorgen. Indien nodig gebruiken zij stroomstootwapens, wapenstok en/of pepperspray.
- ▶ De burgemeester heeft veel bevoegdheden die hij kan gebruiken om Harderwijk en Hierden veiliger te maken. Wij willen dat hij deze ook daadwerkelijk gebruikt. Cameratoezicht en preventief fouilleren bijvoorbeeld, moeten snel kunnen worden ingezet waar nodig.
- ▶ Steeds vaker zijn onze inwoners slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals

WhatsApp-fraude of phishing. Daarom investeren we in goede voorlichting voor inwoners, jong en oud, zodat inwoners weten waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.

- ▶ Lachgas is een gevaar voor gebruikers en ook voor anderen en wordt dan ook aangepakt.

6. Een gemeente die klaar staat voor harderwijkers en Hierdenaren

6 Een gemeente die klaar staat voor de Harderwijkers en Hierdenaren

6.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat

De gemeente is er om problemen op te lossen. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

- ▶ Brieven en formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk.
- ▶ We vinden het normaal dat de gemeente goed bereikbaar is en snel reageert op vragen van inwoners.
- ▶ De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en wanneer het hen uitkomt. We ondersteunen het thuisbezorgen van producten, zoals paspoorten.
- ▶ We vinden het belangrijk dat iedere inwoner op een snelle en makkelijke manier informatie kan vinden op de website van de gemeente.
- ▶ Het gemeentehuis is fysiek bereikbaar en kent openingstijden buiten kantoortijden voor zaken die je niet digitaal kunt regelen. Bij vragen is het altijd mogelijk om een mens te spreken in plaats van een computer.
- ▶ De gemeente zorgt ervoor dat ICT volledig up to date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen.
- ▶ Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies.
- ▶ De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit zoals identiteitsfraude tegen te gaan of te bestraffen.
- ▶ De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met collega's in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid of woningbouw.
- ▶ Op grote thema's als bereikbaarheid, toerisme en economie zoeken we graag de samenwerking op met Ermelo en Zeewolde, wanneer dit voor alle partijen een voordeel oplevert. Dit met behoud van eigen identiteit.
- ▶ We leren op een verantwoorde manier van data en algoritmen waarbij de privacy van de burger centraal staat.

6.2 We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

Harderwijk en Hierden maken we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of wijk. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. Bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken.

- ▶ Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee bij wijkplatformen en verenigingen, ondernemers- of duurzaamheidsloket.
- ▶ Wijkplatformen behouden hun eigen budget, omdat ze weten wat er speelt in de wijk. Spelregels over de bestedingsmogelijkheden en bevoegdheden van de wijkvereniging moeten helder zijn. Bij geld dat in de wijk besteedt wordt aan kunst, vindt afstemming plaats met deskundigen die we daarvoor in de gemeente hebben, zoals het Stadsmuseum. Dit zorgt voor een eenduidige uitstraling die past bij onze gemeente.
- ▶ We ondersteunen maatschappelijke initiatieven die inwoners betrekken, zoals het stadsidee en stadsgesprekken. We staan open voor soortgelijke initiatieven.
- ▶ Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt betrokken. Daarbij creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Heldere communicatie is daarbij essentieel. Zo werken we aan draagvlak en beter beleid.
- ▶ Participatie betekent dat er een evenwicht gevonden wordt tussen de mening van de groep die sneller voor haar mening uitkomt en de groep die dit minder snel uit eigen beweging doet. De gemeente houdt met beiden rekening. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.

6.3 En we verstandig met ons geld omgaan

Belangrijk voor de gemeente is dat de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belasting houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparante verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld.

- ▶ De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks

eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en welk effect is bereikt.

- ▶ We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt.
- ▶ Er is weinig structurele ruimte in de begroting. Voor het realiseren van ambities is deze ruimte wel nodig. We onderzoeken dan ook graag op welke wijze we deze ruimte kunnen vinden.
- ▶ Wat ons betreft stijgt de OZB de komende jaren niet meer dan met de jaarlijkse inflatiecorrectie. De Riool- en Afvalstoffenheffing blijven voor onze bewoners zo laag mogelijk
- ▶ De gemeentelijke leges zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de kostprijs. 'De gebruiker betaalt' is het uitgangspunt. Het is niet acceptabel dat allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.
- ▶ Voor vervanging van een gestolen rijbewijs of identiteitsbewijs hoef je niet te betalen. Zo'n situatie is al vervelend genoeg.
- ▶ In Harderwijk en Hierden gaat de voorkeur uit naar gebruik van lokale diensten en lokale inkoop.
- ▶ Subsidies dienen een doel. Per verstrekte subsidie wordt duidelijk gemaakt op welke manier deze Harderwijk en Hierden mooier of sterker maakt. Bij de toewijzing van subsidies wordt specifiek getoetst of er geen overlap plaatsvindt.

► **Samen
sterker verder.**